

Beretning

om

Kvindekommissionens 52. samling

New York, den 25. februar – den 7. marts 2008

Emne: ”Financing for gender equality and empowerment of women”.

Kvindekommissionens 52 samling (CSW 52) fandt sted i New York fra den 25. februar til den 7. marts 2008. Samlingen havde kun ét tema, og det var ”Financing for gender equality and empowerment of women”.

Højniveau-rundbordsdrøftelsen fokuserede på udveksling af erfaringer og resultater fra forrige samlings to hovedemner: Kvinders og mænds deltagelse i udvikling og lige deltagelse af kvinder og mænd i beslutningsprocesser på alle niveauer.

Der var desuden en paneldrøftelse af ”gender perspectives in climate change” og en interaktiv dialog om kvinders lige deltagelse i konfliktforebyggelse, konfliktløsning og post-konflikt fredsopbygning.

Samlingen afsluttedes med vedtagelsen af fem resolutioner. Konklusionsdokumentet (Agreed Conclusions) om hovedtemaet blev vedtaget efter samlingens afslutning.

Den danske delegation bestod af repræsentanter for Udenrigsministeriet og Ministeriet for Velfærd og Ligestilling, for Kvinderådet og Kvindernes U-landsudvalg. (Vedhæftet som Bilag 1)

Dokumenter vedrørende den 52. samling kan findes på Kvindekommissionens hjemmeside – <http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/52sess.htm>

Resume:

Kvindekommissionens 52. Samling (CSW 52) i New York fra den 25. februar til den 7. marts 2008 med temaet "Financing for gender equality and empowerment of women" fik vedtaget hoveddokumentet, Agreed Conclusions (dokument E/CN.6/2008/L.8), men med besvær og først efter samlingens formelle afslutning.

Landvindingerne var små, og spørgsmålet om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder gav de forudsete vanskeligheder, også i EU-kredsen. EU's hidtil progressive holdning til kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder er nu klart svækket af kompromisløs modstand fra Irlands, Polens og Maltas side, og splittelsen blev åbenbar for alle.

Det var et vigtigt skridt i den rigtige retning, at Kvindekommissionen bredt opfordrede til at øge investering i ligestilling og kvinders muligheder og til at allokere de nødvendige menneskelige, finansielle og materielle ressourcer til særlige aktiviteter for at sikre ligestilling på alle niveauer.

I Agreed Conclusions nævnes yderligere, at der ikke kun er behov for flere finansielle ressourcer til ligestilling, men til mere effektiv udnyttelse af de ressourcer, der er til rådighed.

Det er desuden positivt, at FN's "Gender Architecture" kom med i Agreed Conclusions og dermed understregede nødvendigheden af reformer, der skal styrke FN's indsats på ligestillingsområdet.

Der blev vedtaget fem resolutioner: 1) Release of women and children taken hostage, including those subsequently imprisoned, in armed conflict. 2) Ending female genital mutilation. 3) Strengthening of the International Research and Training Institute for the Advancement of Women. 4) Women, the girl child and HIV/AIDS. 5) CSW vedtog desuden at anbefale det økonomiske og sociale råd (ECOSOC) at vedtage resolutionsforslaget: Situation of and assistance to Palestinian women.

Det nationale indlæg blev givet af FN-ambassadør Carsten Staur, som i talen fokuserede på det danske initiativ til en global kampagne for udviklingsmål 3 (MDG3) om ligestilling og kvinders muligheder. Talen vedhæftet som Bilag 2.

Danmark havde desuden arrangeret en side-event om "Women and Economic Empowerment", der havde Danmarks globale MDG3 "Global Call to Action" som ramme.

Afdelingschef Vibeke Abel, Ligestillingsafdelingen, præsenterede på en nordisk side event, hvorledes der er sket et markant fald i vold mod kvinder i Danmark. I begge side events var der pæn deltagelse.

CSW's 52. samling

Kvindekommissionens brede opfordring til at øge investering i ligestilling og kvinders muligheder og til at allokere de nødvendige menneskelige, finansielle og materielle ressourcer til særlige aktiviteter for at sikre ligestilling på alle niveauer er et vigtigt skridt i den rigtige retning..

Ligeledes blev regeringerne opfordret til kapacitetsopbygning i blandt andet finansministerier for at sikre, at national ressource-mobilisering og allokeringer gennemføres med ligestillingshensyn for øje, og at der gennemføres ligestillings-analyser (gender sensitive analysis) af indtægter og udgifter på alle områder.

Konklusionerne peger også på, at der ikke kun er behov for flere finansielle ressourcer til ligestilling, men til mere effektiv udnyttelse af de ressourcer, der er til rådighed, og det understreges, at øgede ressourcer skal komme både fra donorer og fra nationale budgetter. En svaghed er dog, som det blev påpeget af EU, at opfordringen til at finde flere midler til ligestilling svækkes ved at henvise til "nationale prioriteter".

Den belgiske formand for samlingen, Olivier Belle, kaldte i sin afsluttende tale samlingen for "politisk intens og fremadskuende". Han fremhævede, at man i Agreed Conclusions blev enige om en række anbefalinger, blandt andet opfordringen til regeringer om at integrere ligestillingsperspektivet i økonomiske planer og strategier, og at kimen til en "ligestillings-refleks" nu er sået i debatten om udviklings finansiering. Han understregede, at Agreed Conclusions både kan skabe øget bevidsthed om, at investering i piger og kvinder er afgørende for en bæredygtig udvikling og være et nyttigt input til den internationale konference om udviklings finansiering i Doha, Qatar i november 2009.

Uden direkte henvisning til Sikkerhedsrådsresolution 1325 om kvinder, fred og sikkerhed opfordres til at sikre passende finansiering af kvinders fulde og effektive deltagelse på alle niveauer i konfliktforebyggelse og fredsopbygning.

Også positivt, at man fik spørgsmålet om FN's "Gender Architecture" med i Agreed Conclusions, og at flere udviklingslande, bl.a. Sydafrika talte til fordel for én, styrket ligestillingsenhed i FN.

Kvindes seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder

I en enkelt paragraf i Agreed Conclusions omtales kvinders og pigers rettigheder til uddannelse på alle niveauer og deres "enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health, including sexual and reproductive health as well as quality, affordable and universally accessible health care and services, particularly primary health care". Kodeordet er services, der i forbindelse med seksuelle og reproduktiv sundhed og rettigheder af fundamentalistiske kræfter tolkes som kvinders ret til abort.

Den 52. samling understregede endnu engang og meget klart, at Beijing-erklæringen, Beijing-handlingsplanen og Beijing +5 fortsat er under stigende pres fra politiske og religiøst funderede kræfter i både den vestlige og den muslimske verden, specielt når det gælder kvinders og pigers seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder. Presset, der også tydeligt fremgår af beretningerne fra de forrige samlinger, blev understreget for alle deltagende nationer af EU's åbenlyse splittelse i spørgsmålet. Mens der var EU-koordinering på alle andre områder, gjaldt

det ikke seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. EU-landene havde instruks om at stemme individuelt, når der i en resolutionstekst var refereret til dette emne.

Der var en blanding af moro og irritation hos formandskabet for de forskellige resolutionsforslag, når en lang række EU lande efter tur bad om ordet for at erklære sig enig i denne og hin tekst om kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder. Irland, Polen og Malta var selvsagt ikke i denne række.

For de progressive lande, og blandt dem er Danmark, er udviklingen stærkt bekymrende, og det drøftedes blandt disse lande i New York, hvilke muligheder man har for at bringe EU på plads som foregangsland.

Uden for de ligesindede i EU-kredsen - hvortil Danmark hører - var det Norge, Canada og New Zealand, der hævdede rettighedsbanneret.

Side events

På en fælles-nordisk side-event præsenterede afdelingschef Vibeke Abel resultater af Danmarks indsats til bekæmpelse af vold mod kvinder og børn. Hun informerede om den danske database med omfang og karakter af vold mod kvinder – baseret på 7 EU indikatorer, udviklet under det danske EU-formandskab i 2002 som opfølgning på PfA – og det markante fald i vold i hjemmet: I 2004 viste den første omfattende danske database om vold mod kvinder, at omkring 65.000 kvinder var udsat for vold hvert år. 42.000 af dem var ofre for vold i hjemmet/ ofre for deres partners vold. I 2007 antages antallet af kvinder, der var ofre for vold i hjemmet, at være faldet til 28.000. En medvirkende årsag til denne positive udvikling, der vakte betydelig interesse blandt tilhørerne, menes at være gennemførelse af initiativer i den danske handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder. Vibeke Abel fremhævede to områder: Bedre hjælp til ofre for vold og voksende, åben erkendelse af problemet.

På Ligestillingsafdelingens hjemmeside, www.lige.dk, kan findes yderligere oplysninger om den danske handlingsplan og dens resultater, rapporter og kampagnen ”Sig nej til vold mod kvinder”.

The "smart" way to development var titlen på Danmarks side event om kvinders økonomiske muligheder. Budskabet var og er, at investering i kvinder betaler sig. FN-ambassadør Carsten Staur åbnede sideeventen med en præsentation af det danske initiativ "MDG3 Global Call to Action", der skal fremme udviklingsmål 3 om ligestilling og kvinders muligheder. FN-ambassadøren understregede, at kvinders manglende økonomiske muligheder hidtil har fået for lidt opmærksomhed, at kvinder diskrimineres vedvarende, når det gælder adgang til kredit, til arv og til ejerskab til jord og at det er nødvendigt med øgede investeringer i kvinders muligheder. Han fik en umiddelbar applaus, da han nævnte, at Danmark ikke blot opfordrer andre til at gøre noget ekstra, men selv vil fordoble sin støtte til ligestilling og kvinders muligheder fra 2008 til 2010 og desuden vil give særlig støtte til fremme af de økonomiske muligheder for kvinderne i Liberia.

Professor Mariama Williams gav et oplæg om nødvendigheden af at integrere kønsperspektivet i både nationale og internationale handelsaftaler, og forlæggeren Akoss Ofori-Mensah viste med bogudgivelser fra Ghana, hvordan litteraturen kan medvirke til både at fastholde og ændre opfattelsen af kvinderollen.

Indlæggene og flere oplysninger på [www. MDG3action.org](http://www.MDG3action.org).

Vurdering af Kvindekommissionens 52. samling

Et af Kvindekommissionens vigtigste formål er at følge op på gennemførelsen af sluterklæringen og handlingsplanen fra den fjerde verdenskvindekonference i Beijing i 1995 og den 23. særlige samling af FN's generalforsamling i 2000 (Beijing + 5). På det grundlag arbejdes der for at styrke og udvide den internationale enighed om denne politiske og normsættende ramme for forbedring af kvinders og pigers status og rettigheder.

For den danske delegation var og er udgangspunktet for arbejdet i Kvindekommissionen gennemførelsen af Beijing-erklæringen, handlingsplanen samt Beijing + 5. Fra dansk side lægges især vægt på en styrkelse af kvinders rettigheder, herunder særligt kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder, kvinders muligheder (empowerment), bekæmpelse af

feminiseringen af hiv/aids samt styrkelse af arbejdet for at bekæmpe vold mod kvinder – det være sig i fredstid eller i forbindelse med konflikter.

Det har i de seneste år været tydeligt, at dele af Beijing-erklæringen, handlingsplanen samt Beijing +5 er under pres. Politiske og religiøst funderede kræfter i både den vestlige og den muslimske verden synes at have vejret morgenluft og er blevet mere ”aggressive”. Det er derfor blevet stadig vanskeligere at fastholde den enighed, der blev opnået under Beijing og Beijing +5 om tekst vedrørende kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder, endside få udbygget og styrket den internationale enighed om at fremme kvinders rettigheder og status.

Beretningen fra dette års samling adskiller sig derfor beklageligvis ikke væsentligt fra sidste års, som fremhævede, at de tekster, der kunne opnås konsensus om, enten ikke repræsenterede afgørende fremskridt eller udelod kontroversielle emner for at undgå deciderede tilbageskridt i forhold til tidligere enighed.

Dengang, som nu, er det en foruroligende tendens, som svækker det internationale pres på regeringer til at beskytte og fremme kvinders rettigheder, herunder især kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder. Det er specielt uheldigt i lande, hvor f.eks. hiv/aids, herunder den stigende feminisering af epidemien, udgør et stort problem, og en yderligere skærpelse kan ventes til næste år, da hovedemnet på CSW 53 er ”The equal sharing of responsibilities between women and men, including caregiving in the context of HIV/AIDS”.

EU-koordineringen

EU-koordineringen foregik som i tidligere samlinger i to parallelle forhandlingsforløb: Ét hvor man drøftede Agreed Conclusions, et andet resolutionsforslag. Koordineringen er tidskrævende og lægger beslag på mange ressourcer.

Der var, som nævnt, ikke en fælles EU-holdning til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR), og dette spørgsmål optog derfor ikke tid i EU-koordineringen. Man undgik tidsspilde med langtrukne resultatløse forhandlinger, men udadtil var EU-splittelsen yderst uheldig. Splittelsen betød svækket gennemslagskraft, og forvirring uden for EU-kredsen over EU's position.

Behovet for at finde en politisk løsning på problemet blev klart understreget. Problemet med at skabe EU-enighed er efterfølgende blevet taget op i Bruxelles af udviklingsgruppen. Det skete på nederlandsk initiativ og med kraftig dansk støtte. Rådssekretariatet har desuden, som et middel til at imødegå eventuelle kommende problemer, udfærdiget en oversigt over vedtagne formuleringer om kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder.

Slovenien, der talte på EU's vegne, understregede i den afsluttende tale betydningen af det ligestillingsarbejde, der gøres af civilsamfundet og kvindeorganisationer, og beklagede, at det ikke var tilstrækkeligt reflekteret i Agreed Conclusions.

Nordisk samarbejde

Det nordiske samarbejde forløb godt med relativt få, uformelle kontakter med de nordiske kolleger. I februar 2008 var Island vært for et nordisk forberedelsesmøde, hvor man drøftede

det tematiske emne for dette års samling og udvekslede synspunkter på dagsordenens øvrige punkter.

Derudover var der et nordisk møde om FN-reform på ligestillingsområdet, hvor det besluttedes ikke at vente på generalforsamlingens debat om højniveaupanelets rapport og anbefalinger. Et fællesnordisk forberedelses/planlægningsseminar om udmøntningen af én gender unit og støtte til styrkelse af FN's ligestillingsarbejde på landeniveau blev planlagt til forsommeren. Norge finansierer.

Baggrund for FN's Kvindekommission

FN's Kvindekommission blev oprettet i 1946 som en funktionel kommission under det Økonomiske og Sociale Råd (ECOSOC) med henblik på at udarbejde anbefalinger og rapporter til ECOSOC om styrkelse af kvinders rettigheder i politisk, økonomisk, civil, social og uddannelsesmæssig sammenhæng. Kvindekommissionen samles normalt en gang om året i marts måned.

Målet med Kvindekommissionens virke er gennemførelsen af princippet om, at kvinder og mænd skal have lige rettigheder. Efter den 4. Verdenskvindekonference i Beijing i 1995 blev Kommissionen af FN's Generalforsamling pålagt at medvirke til gennemførelsen af konferencens resultater ved regelmæssigt at gennemgå de 12 kritiske områder i handlingsplanen (Platform for Action (PfA)). Disse temaer blev gennemgået i perioden 1996-1999, mens Kommissionen i 2000 havde en samlet gennemgang af handlingsplanen på dagsordenen som forberedelse af den 23. særlige samling af FN's Generalforsamling i juni 2000 "Kvinder 2000: ligestilling, udvikling og fred i det 21. århundrede" - populært kaldet Beijing +5. Under den 49. samling, der markerede 10-året for Beijing, lykkedes det kun efter svære forhandlinger at få genbekræftet Beijing-rammeværket.

Kvindekommissionen består af 45 medlemmer, som vælges for fire år ad gangen. Den aktuelle sammensætning af kommissionen kan findes på Kvindekommissionens hjemmeside - <http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/index>. Danmark var medlem til og med den 48. samling. De nordiske lande er normalt repræsenteret ved ét medlem i Kommissionen. Island blev den 29. april 2003 i ECOSOC for første gang valgt til den "nordiske plads" fra 2004-2008. Det er Sveriges tur næste gang.

Kvindekommissionens 53. samling

Efter afslutningen af SCW 52 samledes kommissionen for at åbne den 53. samling i CSW.

Ved åbningen blev den foreløbige dagsorden godkendt, og CSW 53 udpegede følgende medlemmer til bureauet for en 2-årig periode: Stedfortrædende FN-ambassadør Olivier Belle, Belgien (formand), Ara Margarian, Armenien (viceformand), Enna Park (viceformand) og Julio Peralta, Paraguay (viceformand). Cécile Mballa Eyenga, (Den Afrikanske Gruppe) er udpeget til rapportør.

Temaet for den 53. Samling, der finder sted fra den 2.- 13. marts 2009, er: ”The equal sharing of responsibilities between women and men, including care giving in the context of HIV/AIDS”.

Bilag 1

Delegationsliste for den danske delegation til den 52. samling i FNs Kvindekommission New York, 25. februar til 7. marts 2007

Carsten Staur, FN-ambassadør. Delegationsleder.

Vibeke Abel, afdelingschef, Ministeriet for Velfærd og Ligestilling.

Kira Appel, specialkonsulent, Ministeriet for Velfærd og Ligestilling

Lis Garval, fuldmægtig, Udenrigsministeriet

Trine Lund Niegel, fuldmægtig, Ministeriet for Velfærd og Ligestilling

Mette Kindberg, Kvinderådet

Janice Førde, Kvindernes U-landsudvalg

Carita Peltonen, seniorrådgiver, Nordisk Ministerråd.

Statement at the opening of the session
of the 52. CSW by
H.E. Ambassador Carsten Staur,
Permanent Mission of Denmark
to the United Nations

COMMISSION ON THE STATUS OF WOMEN

Fifty-two Session
February 25 – March 7, 2008

NEW YORK
February 2008

Madame Chairperson, ladies and gentlemen.

It is an honour and a privilege for me to address the 52nd Commission on the Status of Women. The focus on the economic empowerment of women as the main theme for this year's session is both timely and crucial for our joint ambition to achieve the MDGs by 2015.

The MDGs have created a new momentum in the way we approach development. National development strategies, focusing on poverty reduction, based on broad national ownership, and supported by the international community are creating results in many countries. Much still remains to be done, not least in sub-Saharan Africa.

The MDG's have attracted attention on women's social empowerment, on health, nutrition, primary education, child mortality, maternal health and hiv/aids. Women's economic empowerment has been given less focus. We need to rebalance our approach and to deal with the issue of empowerment of women in a more holistic way, where social and economic empowerment is mutually supportive. Gender equality and empowerment of women is not only a central MDG but a means to achieving all the MDGs.

We see women consistently lagging behind men with regard to participation in the formal labour force, earning equal pay for equal work. We see women being consistently discriminated when it comes to access to credits, to inheritance and to ownership of land. And we see societies suffering from not utilizing the human capital of women to anything near the extent possible, largely due to culture and tradition.

The Danish Government has decided to make an effort to change this situation. We will sound a 'Call to Action'. Action to remove the barriers to women's economic empowerment. And action to refocus our pursuit of the MDG's on MDG3 – on equality and the empowerment of women, stressing the importance of economic empowerment as a crucial part in the global fight against poverty.

To do so, **we will launch a global MDG3 campaign** - to intensify global action to achieve MDG3 and especially action on economic empowerment. Denmark will establish an international MDG3 network and host an international conference in Copenhagen in April.

We will work for the conference to point at the necessity of establishing a **Global MDG3 Coalition** - of governments, decision makers at all levels, including the private sector, international organisations and civil society actors – and thus hopefully contribute to deliver tangible commitments at the High Level Event on the MDGs, planned for 25th September this year here in New York.

We will ask of the coalition-members to commit themselves to do something extra – to go that extra mile to advance the objectives of MDG3.

Donor governments might consider to allocate more development assistance to gender equality and women's empowerment.

Business leaders and companies might do their utmost to eliminate discrimination in respect of employment opportunities for women.

And governments in developing countries might enhance the integration of gender equality in PRSPs and might allocate more resources and track expenditures to these tasks.

For its part, the Government of Denmark **will double** its financial support to gender equality and empowerment of women from 2008 through 2010 and track ODA to gender.

Madame Chairperson,

In development cooperation Denmark speaks loudly and clearly for empowerment of women, and we are a strong advocate for gender responsive budgeting. We find the inspiration at home. At national level, we mainstream gender equality and we target use of public resources.

In Denmark, gender and gender equality perspectives must be incorporated into all aspects of state and local policy-making, planning and administration.

We have developed tools for gender assessments of new legislation, campaign activities, resource allocation and gender segregated data and statistics, shared experiences and best practice and developed skills – all necessary for implementing gender mainstreaming strategies. And we have been rewarded.

An evaluation of the Danish gender mainstreaming initiative tells us, that state agencies dedicating themselves to implementing gender mainstreaming achieve higher quality in policy-making and administration.

Our next step is to ensure that women and men, boys and girls benefit from the improved quality of services and gender equality. That's a goal set in the perspective and action plan of 2008 of the Minister for Gender Equality--- and in two years we will know the results of those endeavours.

Madame Chairperson,

On our international agenda we envisage to show results even faster than in two years.

The Danish Minister for Development Cooperation will - in relation to Women's International Day on the 8th of March – present the very first “MDG3 championship torches” in a worldwide public diplomacy campaign. A number of leaders that stand ready and willing to do something extra will receive a torch. The list will encompass individuals representing not only themselves, but also their companies, their governments, their organizations and their countries.

They will have one thing in common: Their belief in the importance of taking action to empower women and achieve MDG3.

We have a tremendous task in front of us. Action to increase women's access to formal employment, to business opportunities, to land and to resources, to credit, to technology and to essential infrastructure such as transport, water and energy is needed, and it needs something extra from all of us.

It is our firm hope, and our strong belief, that as many as possible in this room will join the MDG3 campaign.

Women have to play a much more significant role in economic and productive life, if the MDG's are to be achieved at the midterm of the next decade.

We can still make it – but only if we all increase our efforts – and go that extra mile.

Thank you.